

LABOD izhaja štirinajstredno v nakladi 2400 izvodov — Ureja ga uredniški odbor — Odgovorna urednica: Lidija Jež, tehnično ureja: novinarski servis — Grafična priprava in tisk Dolenjski informativni in tiskarski center Novo mesto.

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LABOD TOVARNE OBLAČIL NOVO MESTO

rezultati doseženi v devetih mesecih

V planu Laboda za leto 1983 smo v uvodu sprejeli konkretna izhodišča, na katerih temelji plan in naše ravnanje v letošnjem letu. S temi izhodišči smo sledili tako družbenim dokumentom kot sprejetim programom razvoja naše delovne organizacije in združenih tozdov. Gradivo, ki je pripravljeno za razprave o devetmesečnem poslovanju, vsebuje dovolj konkretnih in kvalitetnih analiz, prilog in komentarjev, na podlagi katerih ne bo težko analizirati poslovanje v tem obdobju.

In vendar bi kazalo v tem uvodu opozoriti na nekatera področja našega delovanja, ki pa jih bilančni podatki — priloge ne vsebujejo. Rezultati poslovanja so tudi rezultat naše organiziranosti, medsebojnih odnosov, dela samoupravnih organov, družbenopolitičnih organizacij ipd.

Čas, v katerem živimo, nam še toliko bolj narekuje, da odkrito in poglobljeno analiziramo:

- našo samoupravno prakso in delegatski sistem v njej,
- delovanje vseh naših samoupravnih organov z vidika uveljavljanja neposrednega ali posrednega odločanja delavcev,
- medsebojne odnose na vseh ravneh,
- zakonitost dela, poslovanja, odločanja in ravnanja v tozdih in na ravni DO,
- delo poslovnih organov in delavcev s posebnimi poudarki v tozdih in DO,
- delovanje družbenopolitičnih organizacij, njihovo ak-

tivnost, programsko naravnost in prisotnost v vsakodnevem življenju itd.

Devetmesečni obračun naj bo spodbuda, da postopoma pripravimo enako dodelane in analizirane obračune na vseh navedenih področjih. Take razprave so pomembne še toliko bolj, ker so pred nami še težji časi.

Ne smemo dopustiti, da bi nas trenutni, dokaj ugodni rezultati poslovanja uspavali in zadovoljili. Veliko imamo še nerešenih problemov, ki prav gotovo vplivajo na naše delo in počutje ob delu.

Prav bi bilo, da organi upravljanja, družbenopolitične organizacije in zbori delavcev sprejmejo konkretne programe aktivnosti v letošnjem letu. Samo odkrita beseda, objektivna analiza, tovariška kritika bodo zagotovili za realno oceno stanja in za načrtno delovanje za naprej.

Navajamo najzanimivejše podatke o poslovanju v devetih mesecih:

1. ZAPOSLOVANJE IN ŠTEVILO ZAPOSLENIH

nju je na nivoju DO v planirani višini, medtem ko je v ne-

TOZD	I.-IX. 82 plan 83		index		
			4:2	4:3	
1	2	3	4	5	6
LOČNA	311	314	310	99,7	98,7
LIBNA	320	313	331	103,4	105,7
DELTA	575	574	580	100,9	101,0
TIP—TOP	165	166	158	95,7	95,2
TEMENICA	140	140	138	98,6	98,6
ZALA	101	104	107	105,9	102,9
COMMERCE	209	224	226	108,1	100,9
DSSS	88	86	89	101,1	103,5
DO LABOD	1.909	1.921	1.939	101,6	100,9

Po stanju 30. 9. 1983 je bilo skupno število zaposlenih v DO 1.939 delavcev ali 100,9% plana. V primerjavi s stanjem v enakem obdobju preteklega leta pa je to za 1,6% višje.

Stanje zaposlenih na normiranih delih in nalogah je 1.399 ali 72% vseh zaposlenih. Število proizvodnih delavcev po sta-

katerih tozdih pod planom.

V obdobju devetih mesecev je našo DO zapustilo skupno 98 delavcev, od tega 73 iz neposredne proizvodnje ter 25 iz režije, na novo pa se je v proizvodnji zaposlilo 122 delavcev ter 42 v režiji. Od 98 delavcev, ki so zapustili DO, se jih je upokojilo 19.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Tehnologija za program VO v Zali preverja časovni normativ za posamezne operacije.

2. PROIZVODNJA**a) v kosih:**

program	I.—IX. 82	I.—IX. 83	index
perilo	1.751.877	1.551.888	88,6
bluze	429.045	610.098	142,2
vrhnja oblačila	182.510	193.609	106,1
kooperant	147.152	368.405	250,4
SKUPAJ	2.510.584	2.724.000	108,5

Fizični obseg proizvodnje, izražen v kosih, je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem v lastni proizvodnji dosežen v enaki višini, medtem ko je skupaj z izdelki iz kooperacije za 8,5% višji.

Gledano po programih je v lastni proizvodnji najvišji porast v programu bluz, kar je posledica delne usmeritve proizvodnje v bluze v tozdu Delta, istočasno pa je to vplivalo, poleg strukture zahtevnosti, na zmanjšanje proizvodnje srajc. Ti premiki v lastni proizvodnji so skupno z večjimi možnostmi plasmaja narekovali povečan obseg kooperacije.

b) v fakturiranih minutah:

TOZD	fakturirane minute I.—IX. 83	%plana	index I.—IX. 83/82
LOČNA	21.682.569	100,6	101,3
LIBNA	20.380.507	98,7	107,6
DELTA	36.494.523	101,2	105,8
TIP—TOP	10.688.415	102,6	97,6
TEMENICA	9.458.683	102,5	104,7
ZALA	6.775.107	103,5	99,3
SKUPAJ	105.479.804	100,9	103,8
KOOPERACIJA	12.316.187	100,0	174,9
DO LABOD	117.795.991	100,8	108,4

Fizični obseg proizvodnje, izražen v fakturiranih minutah, je glede na plan presežen za blizu 1%, medtem ko je glede na enako obdobje lanskega leta višji za 3,8%. Na to povečanje je vplivalo izpolnjevanje plana v letošnjem letu, česar v lanskem devetmesečnem obdobju ni bilo, in povečanje števila zaposlenih v neposredni proizvodnji (za 1,3%).

Kot smo ugotovili pri obsegu proizvodnje v kosih, je tudi v minutah izražen obseg kooperacije bistveno večji kot v preteklem letu, kar je vplivalo, da je skupno obseg proizvodnje za 8,4% višji kot v enakem obdobju lanskega leta.

c) doseganje norme (iz izvršenih minut)

TOZD	I.—IX. 1982	I.—IX. 1983	indeks 83/82
LOČNA	103,3	107,7	104,3
LIBNA	101,4	104,9	103,4
DELTA	99,9	100,9	101,0
TIP—TOP	114,0	113,7	99,7
TEMENICA	106,2	102,1	96,1
ZALA	104,6	103,4	98,8
SKUPAJ	103,1	104,5	101,4

Povprečno dosežena norma na nivoju DO je 4,5, kar je glede na enako lansko obdobje za 1,4 več. V povprečju noben od tozdov nima dosežene norme pod 100. Na ugodno doseganje norme so vplivali bolj tekoča proizvodnja kot v preteklem letu, ma-

ran z 62,7% letnega plana, po programih pa je v SB 62,4% in v VO 63,6%. Za realizacijo doseženega izvoza je bilo skupno angažiranih 39% lastnih proizvodnih kapacitet.

Vrednost izvoza v dolarjih (tečaj 63,40) je dosežena z 62,47% letnega plana. Pri tem je izvoz na konvertibilno področje dosežen s 63,7% letnega plana, medtem ko je na klirinškem področju dosežen le z 32%.

V strukturi izvoza predstavlja konvertibilni trg 98% in le 2% klirinški.

Po vrsti je konvertibilni trg realiziran 79% z izvozom storitev in 21% s klasičnim izvozom.

Plan izvoza za obdobje devetih mesecev sicer ni rea-

liziran, kljub temu pa so že prišli do izraza zamiki v proizvodnji za izvoz (glede na 1. polletje). Še močnejše bo izvozno usmerjena proizvodnja v zadnjem trimesečju, ki bo pomenila tudi izpolnitev plana izvoza.

Primerjave izvršitve izvoza z enakim lanskim obdobjem pa so v naslednjih indeksi:

konvertibilni izvoz	89,76
— storitve	106,15
— polni izvoz	56,32
klirinški izvoz	116,85
SKUPAJ IZVOZ	90,13

Uvoz je realiziran s 64,49% letnega plana, in sicer iz konvertibilnega trga 55,05% ter iz klirinškega 74,52%.

Skupno je bilo glede na možnosti uvoza in koriščenja deviznega priliva možno realizirati 67% planiranega uvoza repromateriala in le 35% uvoza opreme.

V primerjavi z enakim lanskim obdobjem je bil letošnji uvoz z indeksi sledeč:

konvertibilni uvoz	53,25
— repromaterial	57,16
— oprema	28,11
klirinški uvoz	82,24
— repromaterial	82,24
SKUPAJ UVOZ	64,33

5. ZALOGE**GOTOVI IZDELKI (v kosih)**

	30.9.1982	30.9.1983	Index
SB	327.745	191.723	58,5
VO	25.336	27.515	108,6
SKUPAJ	353.081	219.238	62,1

SUROVINE (v m²)

	30.9.1982	30.9.1983	Index
SB	774.394	583.868	75,4
VO	204.458	173.430	84,8
SKUPAJ	978.852	757.298	77,4

Skupne zaloge so se vrednostno glede na stanje enakega obdobja lani povečale za 33,2%, v tem pa največ zaloge nedovršene proizvodnje, in sicer kar za 50,6%. Na tako visok porast nedovršene proizvodnje je bistveno vplivala kooperacija, ki zajema več kot polovico nedovršene proizvodnje.

V primerjavi s stanjem zalog konec leta 1982 so sedanje skupaj v indeksu 141,3%, surovine so vrednostno višje za 17,9%, odstopajo pa zaloge nedovršene proizvodnje zaradi že navedenih razlogov.

6. OSEBNI DOHODKI

Poprečno doseženi neto osebni dohodek na delavca mesečno je za 15,6% višji od povprečno doseženega OD v letu 1982. Povečanje poprečnega osebnega dohodka je

hitrejša v tozdih progama srajc in bluz, kar je brez dvoma vpliv višje doseženih norm in plana kakor v lanskem letu, medtem ko je v tozdih programa vrhnjih oblačil povečanje manjše, saj tudi poprečno doseženi rezultati ne odstopajo bistveno od lanskega leta. Upoštevajoč razporejena sredstva za OD po devetmesečnem obračunu bo poprečni neto osebni dohodek znašal 16.347 dinarjev.

7. IZKORISTEK DELOVNEGA ČASA

Izkoristek delovnega časa po opravljenih urah na nivoju DO je 89%, kar predstavlja 1% več, kot je planiran odnos izgubljenih in izkoriščenih ur, v korist izkoriščenih ur. V strukturi izgubljenih ur je najmočnejše udeležena bolniška do 30 dni (4,47%) in porodni-

ška (4,22%). Od posameznih tozdih še vedno odstopa tozdi Ločna z 15,23% izgubljenih ur, kar je še vedno posledica izrazito visokega izpada v prvem trimesečju.

8. REALIZACIJA MATERIALNIH STROŠKOV

Realizacija materialnih stroškov je v devetih mesecih v višini planiranih, po posameznih vrstah pa so stroški različno doseženi. Nad planirano višino najbolj odstopajo stroški porabljenega režijskega materiala zaradi visokih cen goriva. V skupini druge neprizvodne storitve so visoko preseženi stroški najemnin za avtomobile. Nad planiranimi so stroški za reprezentanco in določeni drugi izdatki. V primerjavi z enakim lanskim obdobjem so stroški na nivoju DO porasli v indeksu 141,6. Najbolj je izrazito povečanje

pri stroških goriva, investicijskega vzdrževanja, stroških najemnin za avtomobile, izdatkih za izobraževanje, določeni drugi izdatki, povračila za prevozne stroške v tujini in amortizacija. Stroški prevoza na delo so na nivoju DO doseženi v višini 3.964,95 din na delavca, stroški prehrane pa v višini 1.524,15 din, kar je za 8,9% nad planirano porabo.

Po tozdih so materialni stroški doseženi različno. Pod planom so doseženi v tozdih Libna, Delta in Zala. Najvišje nad planom so stroški v tozdu Tip—top, in sicer za 17,49%, ter v tozdu Temenica za 15,03%. Na tako povečanje je v tozdu Tip—top vplivalo predvsem povišanje cen energije za ogrevanje in tehnologijo ter vzdrževanje delovnih sredstev. Prav tako so v tozdu Temenica največ prekoračeni stroški energije, druge proizvodne storitve in izdatki za sprotno izobraževanje.

restriktivni kreditno-momenta rni politiki zagotovili nemoteno financiranje tekoče reprodukcije.

Lastna likvidna denarna sredstva so bila večinoma preoblikovana v surovino ali polizdelek, saj je bila povprečna vrednost vseh zalog 556.897.793 din, kar je indeks 165 glede na plan in 142 glede na enako obračunsko obdobje lani. Povprečna vrednost terjatev do kupcev je znašala 105.088.060 din, kar je v okviru planiranega zneska. Povprečno stanje prejetih instrumentov zavarovanja plačil (menic) je znašalo 55.300.000 din, kar je pod planiranim.

Koriščenja blagovnih kreditov so se trgovske organizacije posluževale v zelo majhnem

obsegu. Stanje koriščenih blagovnih kreditov koncem obračunske dobe je le 3.143.968,45 din, za kar je vir financiranja namenski bančni kredit.

Likvidnost delovne organizacije smo zagotavljali tudi z najemanjem tujih virov — kreditov s selektivnim namenom (kredit za izvoz in pripravo blaga za izvoz).

Podatki o poslovanju v devetih mesecih letošnjega leta nudijo dovolj široko osnovo za poglobljene razprave o poslovanju in o našem obnašanju do konca leta. Ne smemo pozabiti, da istočasno obravnavamo tudi smernice planov tozdov, DSSS in delovne organizacije za leto 1984, za katere so prav podatki tega obračuna dokaj dobro izhodišče.

9. ČELOTNI PRIHODEK IN ZAČASNA DELITEV

	Plan 83		I.-IX. 83		%
	Vredn.struk.		Vredn.struk.		plana
CELOTNI PRIH.	1.853.130	100,0	1.737.409	100,0	93,76
dir. mat. stroški	891.684	48,3	716.834	41,3	80,39
dir. stroš. kooper.	15.000	0,8	49.592	2,8	330,61
ostal. mat. stroški	163.847	8,5	124.053	7,1	75,71
predp. amortizacija	45.772	2,5	34.390	2,0	75,15
DOHODEK	736.827	39,9	812.531	46,8	110,27
del dohodka za obv.	119.813	6,5	98.390	5,6	82,12
del dohodka za obresti	40.000	2,2	38.679	2,2	96,70
posp. amortizacija	25.334	1,4	25.512	1,5	100,70
del dohodka za DSSS	46.099	2,5	37.612	2,1	80,03
ČISTI DOHODEK	504.681	27,3	612.339	35,2	121,33
osebni dohodki	378.305	20,3	374.802	21,6	99,07
stan. izgradnja	19.921	1,1	17.520	1,0	87,95
skupna poraba	25.302	1,4	22.557	1,3	89,15
obv. po sporazumu	4.944	0,3	8.962	0,5	181,27
rezervni sklad	17.574	1,0	19.593	1,1	111,49
POSLOVNI SKLAD	58.635	3,2	168.905	9,7	288,06
razmerje OD:ČD	75:25		61:39		

Ustvarjeni celotni prihodek na nivoju DO je dosežen v višini 1.737.409 tisoč din. V primerjavi z letnim planom ugotavljamo, da so tako celotni prihodek kot ostali element v strukturi preseženi, razen materialnih režijskih stroškov, ki se gibljejo v okviru planiranih. Obveznosti iz dohodka so presežene na blizu 11% nad planom, in sicer odstopa največ del dohodka za obresti in pospešena amortizacija.

Ekonomičnost poslovanja se je povečala za okoli 13% nad planirano, kar je razvidno tudi iz strukture celotnega prihodka. Struktura obveznosti iz dohodka v celotnem prihodu je dosežena planirana, medtem ko je struktura

skladov v celotnem prihodu višja od planirane.

Delitveno razmerje čistega dohodka je doseženo 61:39 v korist osebnih dohodkov.

10. FINANCIRANJE TEKOČE REPRODUKCIJE IN ZAGOTOVITEV LIKVIDNOSTI

Nemoten potek financiranja obratnih sredstev smo v letošnjem letu zagotovili, saj smo stalno razpolagali z določenim delom denarnih sredstev, s katerimi smo omogočili primerno likvidnost v poslovanju in plačilno sposobnost. Žiro računi Laboda niso bili niti en dan blokirani. Tako smo kljub zelo zaostrenim pogojem za gospodarjenje in

Ženske obleke, izdelane v Tip—topu že čakajo na prevoz do Zvezne republike Nemčije.

novosti v opremi

Kako nujno je dopolniti oziroma modernizirati našo strojno opremo, ugotavljamo velikokrat. Možnosti, ki so se z letošnjim letom odprle na tem področju, smo v Labodu dodobra izkoristili, popestrili svoj strojni park in s tem omogočili kvalitetnejše delo. Nekaj naročenih strojev in pripomočkov smo že dobili, nekaj pa jih vsak čes pričakujemo. Kako pa bodo ti porazdeljeni po naših tozdih?

Glede na proizvodni program tozda Temenica, ki temelji predvsem na izdelavi suknjičev in kril, smo za ta tozdi naročili specialne stroje za vse vrste tkanin, saj vemo, da je prav debelina posameznega blaga povzročala precej neprijetnosti pri šivanju. Teh strojev, ki smo jih kupili pri Nechiju, je šest in imajo vgrajene pregradne garniture za težke in lahke materiale, pet

strojev, prav tako od Nechija, pa je namenjenih le za lahke materiale. Poleg tega smo preko Yu-kantrija in od Pffafa kupili še naslednje stroje in aparate: specialni stroj za pritrdjevanje ramenskih vložkov, dva specialna stroja s transportnimi valjčki za šivanje alkantare (umetno usnje) in specialni stroj z aparatom za šivanje specialnih trakov („špagetov“), ki pa ga bodo uporabljali v vseh treh tozdih programa vrhnjih oblačil. Sledita še dva kompleta z levim in desnim aparatom za našitje pasov na krilih in hlačah, dva kompleta z dvojnim transportom za našitje zadrg na krilih ter specialni stroj za nabiranje volanc in z aparatom za paspuliranje.

Glede na Žalin proizvodni program, ki je usmerjen vse lažjim materialom, bo ob koncu tega meseca dobil ta tozdi 10 strojev fime Nechi — razred 858 260 s pregradnima garniturama za srednji in lahki material. Vzporedno s tem pa prihajajo pregradne garniture

(Nadaljevanje na 4. strani)

tudi za vse že obstoječe šivalne stroje v Zali. Hkrati s stroji za Zalo bo prispelo tudi 5 novih strojev za tozd Ločna.

Za tozd Tip—top je v izdelavi širši projekt, ki zajema tako tehnološko kot tudi siceršnjo reorganizacijo. Le-ta naj bi posodobila delo dosedanjega proizvodnega programa. Večina strojev je naročena preko sejmov. Od tega bo glavina prišla v tozd v prihodnjem letu, ostali stroji pa leta 1985. Omenjena reorganizacija naj bi zajela celoten postopek od krojenja do končne kontrole.

V programu PŠ je dan poudarek predvsem tehnološki in organizacijski izpopolnitvi proizvodnje bluz, torej sta tukaj zajeta predvsem tozd Delta in Libna. Ločna bo takrat kot Zala prejela pet novih šivalnih strojev. Za modernizacijo proizvodnje bluz so naročeni specialni stroji v vrednosti okoli 286.000 nemških mark.

Raziskava tržišča narekuje v tem programu tudi prilagoditev na zaprti šiv srajčnega rokava, tako imenovani kapp ali francoski šiv. Za tak način šivanja bo potrebno nabaviti specialne stroje ter aparate, preštudirati tehnologijo in čase za izdelavo predvsem v smislu večje produktivnosti in višje kvalitete. Dogovor s firmo Nechi omogoča tudi obisk za enega Labodovega predstavnika v pomembni italijanski tovarni srajc, ki dela predvsem po omenjenem postopku šivanja. Tako bomo do začetka naše proizvodnje v tej smeri dobro pripravljeni.

Ob vsem, kar je zapisano v tem sestavku, pa ne gre izpustiti, da so novi stroji opremljeni tako, da bodo uporabni v proizvodnji vse leto in da so kljub temu, da gre v večini za specialne stroje, uporabni tudi za običajno šivanje. Torej so zares ekonomični in nudijo raznovrstno uporabo.

RAZVOJNA SLUŽBA

MODROSTI

Majhne stvari prizadenejo majhne ljudi.

Pohlep je največje siromaštvo, zadovoljstvo največje bogastvo.

Velik človek je velik tudi v majhnih stvareh.

vrečke z znakom laboda

K našim izdelkom sodijo tudi vrečke z znakom Laboda. Nabavljamo jih v dveh velikostih: večje za težja oblačila, manjše za izdelke iz programa PŠ ter krila in hlače. Cena vrečke je vkalkulirana v sam izdelek, vendar jih naročamo več, saj pomeni vrečka tudi učinkovit reklamni material. In zares srečujemo ta naš znak širom po domovini, kar priča o tem, da smo prodrli na trg v zelo gosti mreži. Ob dejstvu, da je vrečka učinkovita reklama, pa moramo v zadnjem času upoštevati tudi težave, ki nastajajo — tako kot marsikje drugod — tudi v proizvodnji polivinila, to je osnovnega materiala za izdelav popularnih vrečk. Sicer pa smo več o tem, kje nabavljamo vrečke, kakšne so cene in podobno, zvedeli od nabavne službe, natančenje od Štefke Kumer in Francija Primca.

„Manjše vrečke nabavljamo pri Poligalantu v Volči Dragi in pri Plami iz Podgrada. Cena ene je sedaj 4,95 dinarjev. Letno jih naročimo 1.200.000, ob tem pa moramo povedati, da smo jih do sedaj, torej do konca septembra, porabili že kar milijon. Vrečke pošiljamo na trg skupaj z našimi izdelki, določeno število jih dobijo

razna okolja kot reklamni material in naše prodajalne.

Resda so vrečke namenjene reklamam, kljub temu pa bi morali tako zaradi cene kot tudi zaradi vse večjih težav v proizvodnji vrečk z njimi bolj previdno ravnati,” pravi Franci Primc.

S težavami pri dobavi vrečk pa se srečuje tudi Kumerjeva, ki je zadolžena za velike vrečke: „Lani 16. decembra smo naročili 50.000 vrečk, letos marca pa še 70.000. Od skupno 120.000 vrečk jih imamo trenutno na zalogi — po besedah vodje skladišča VO — le še 10.000. Cena teh vrečk se je naglo višala, saj je bila decembrska cena 8,72 din, marca je zrastle na 11,87 din, zdaj pa stane že 18,61 din.

Torej je to že tak znesek, da terja pretehtano porabo”.

Na dan, ko je tekel pogovor o vrečkah, je v nabavo prispel tudi dopis Kemijske industrije Kamnik, ki opozarja, da se srečujejo v proizvodnji PP izdelkov z velikimi težavami zaradi osnovne surovine, to je PE granulata. Opozarjajo na dve možni rešitvi, in sicer na devizno soudeležbo za uvoz tega materiala ali na sofinanciranje domače proizvodnje, ki teče na Krku. Ob tem poudarjajo, da bo dobava polivinilastih vrečk močno motena in da je nujno hitro ukrepati. Ne glede na to, kako bodo težave rešene, moramo začeti z vrečkami previdneje ravnati in jih, čeprav so propagandni material, pridati izključno le našemu artiklu.

obisk čeških tekstilcev

Pred nedavnim je Labod obiskala delegacija centralnega odbora sindikata čeških tekstilcev. Spremljal jo je predsednik odbora tekstilcev slovenskih sindikatov tov. Klofutar, z njim pa so bili tudi predstavniki občinskega sindikalnega sveta. Po ogledu proizvodnje je stekel zanimiv pogovor. Ob sami predstavitvi Laboda, ob kateri je bila poudarjena predvsem skrb za človeka, torej družbeni standard ter problemi proizvodnje, je izmenjava mnenj opozorila na številne stične točke. Prijetno smo bili presenečeni ob njihovem temeljitem poznavanju konfekcijske dejavnosti in še posebej proizvodnje srajc. To na primer potrjevala tako rekoč vsaka beseda članice češke delegacije. Sama je povedala, da je rastla od delavke za strojem do zvezne funkcionarke. Beseda je tekla o normah, o zahtevnosti tujega trga in prizadevanjih za izvoz. Tudi v skrbi za človeka smo si tekstilci podobni, saj se vsi zavedamo nevarnosti poklicnih bolezni, ki groze po letih dela v isti drži...

Glede fluktuacije je na Češkem precej drugače. Na

Ob prijetnem pogovoru z našimi gosti iz Češkoslovaške.

voljo imajo veliko delovnih mest in tako se delavke precej selijo. Zato prizadevanja za uvajanje in izobraževanje novih delavk niso majhna. Podobni so programi in podobne težave, saj, kot je rekla češka gostja, „zaenkrat še ni stroja, v katerega bi vložili blago in bi na drugi strani prišla ven srajca.“

Zanimali so se tudi za naš samoupravni sistem, za vlogo sindikata. Ob zaključku obiska, ki je glede na žive teme prehitro minil, je stekel tudi pogovor o nagrajevanju pa o tem, da so prizadevanja tekstilcev, pa naj bodo v samoupravni družbi ali v deželi z državno upravo, že po tradiciji velika, saj gredo naša prizadevanja v isti smeri: zadovoljiti domača in tuja tržišča, ki zahtevajo kvalitete in vse zahtevnejše artikole.

In te zahteve narekujejo tempo našim šiviljam, zahtevajo veliko elastičnosti, prilagajanja, veliko natančnosti in veliko delavnosti.

delovni obisk v sosednji republiki

Na podlagi programa sodelovanja med republiškima sindikatoma Slovenije in Hrvatske za leto 1983 je delegacija RO delavcev tekstilne in usnjarske industrije Slovenije, ki jo je vodil sekretar RO Jože Klofutar, obiskala RO iste dejavnosti na Hrvaškem.

Razprava in izmenjava mnenj sta se odvijala v okviru aktualnih nalog sindikatov, kot so:

- organiziranje in vloga sindikata v osnovnih organizacijah, občinskih in medobčinskih odborih;

- razvijanje delegatskega sistema in spremljanje dela delegatov in delegacij;

- izvajanje dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, dohodkovni odnosi, uresničevanje politike razvoja 1981-85 v naši dejavnosti in druge.

Poleg prisotnosti na seji njihovega republiškega odbora je program predvideval tudi obisk tih delovnih organizacij, ki so vključene v sindikat te dejavnosti.

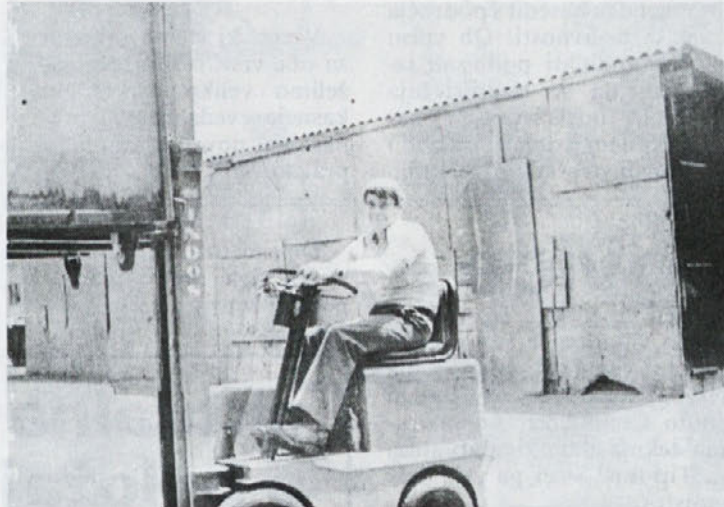
— Verjetno je bil za nas tekstilce najbolj zanimiv obisk DO „Boris Kidrič“ — teks-

tilnega kombinata v Zadru, s katerim tudi Labod poslovno sodeluje.

DO „Boris Kidrič“ zaposluje v 6 tozdih okoli 1800 delavcev, od tega okrog 1200 žensk. Delajo v treh izmenah in v težkih delovnih pogojih; tovarna je stara, utesnjena, ubadajo se z zelo visokim odstotkom bolniške odsotnosti (30%), kar se zlasti pokaže v poletnih mesecih, ko se vsakdo želi ukvarjati s „turizmom“.

V takih pogojih in razmerah preventiva ni kaj dosti učinkovita, tudi delovna invalidnost, kot nasploh v tekstilni industriji, narašča za okoli 300 delovnih invalidov in skoroda nimajo lažjih del, kamor bi jih lahko razporedili.

Iz razgovorov je izhajalo, da se povprečni osebni dohodki gibljejo v mejah našega povprečja in vse težje dohitevajo tokove inflacije, ki skokovito narašča.

Ko pride kamion, ga je treba kar hitro naložiti — posnetek iz Libne.

— Več ali manj poznamo, v kakšnih pogojih letos rešujemo našo gospodarsko situacijo, zaostrene razmere se odražajo tudi v naši panogi in sicer od cenovnih nesorazmerij, slabe povezanosti v reproverigi, premajhne udeležbe v deviznem deležu in težav pri nabavi surovin do možnosti vlaganja v zastarelo strojno opremo, ki je v tekstilni industriji že kar kritična, prizadevanj za večji izvoz, in še bi lahko naštevali.

Ob tem ne gre zanemariti dejstva, da kljub prizadevanjem in vloženemu trudu realni osebni dohodki padajo in že resno orgožajo standard delavcev.

Iz razprav s sindikalnimi aktivisti in predstavniki DPO delovne organizacije in občine lahko povzamemo, da se na področju gospodarjenja ubadajo s specifičnimi težavami kot vsi tekstilci, na kar vpliva tudi vse več zunanji dejav-

nikov, verjetno so pa še „rezerve“, te pa znamo v slovenski tekstilni industriji bolje izkoristiti.

— Bistvo razprav je bilo o tem, kakšno vlogo ima sindikat v sedanjem trenutku.

Koliko zmoremo v sindikatu, se sprašujejo sindikalni delavci v času, ko je javno mnenje vse bolj kritično do premalo učinkovitega dela političnih organizacij.

Se ni sindikat preveč oddaljil od svojih nalog, saj večina delavcev meni, da nima tiste vloge, ki mu jo dajeta ustava in ZZD, in da so njegova stališča premalo upoštevana?

Vse preveč ima nalog, ki bi jih morali učinkoviteje opravljati drugi odgovorni dejavniki, ob tem pa se oddaljuje od svoje osnovne vloge.

Ob takih ugotovitvah in razmišljanjih je gotovo skrajni čas, da preanaliziramo samoupravno organiziranost v

vrvi, jute, tekstilnih zidnih tapet) in DO „Danilo Štampalijski“ v Biogradu n/m (izdelovanje vseh vrst mrež-ribiških, za šport in širšo porabo), v katere sklopu deluje tudi tozd Predilnica bombažne predilnice Prebold (interventna vlaganja v industrijsko nerazvita področja).

— Program obiska je bil izredno izpolnjen in tudi naporen, vendar je zanimivo videti, kako delajo, živijo in gledajo na kompleksno problematiko druge.

Tako lahko bolj ocenimo in cenimo, kar imamo „doma“.

SLAVICA PUTRIH

predstavljamo vam:

mira koljanin – vodja proizvodnje v temenici

Nemalokrat smo tudi v našem glasilu zapisali, kako manjka Temenici strokovnega kadra in kako pereč problem je dobiti vodjo proizvodnje. Pred štirimi meseci pa je to odgovorno delo prevzela tov. MIRA KOLJANIN — inženirka I. stopnje tekstilno-konfekcijske smeri. O tem, kako se je vključila v delo in življenje v Trebnjem, kako se je znašla ob obilici novih nalog je tekel najin pogovor. Preden ga povzamem, naj navedem še nekaj osebnih podatkov. Rojena je bila 27. januarja 1949 v Mariboru. Po srednji tekstilni šoli je študirala v Zagrebu in od tu sta odšla z možem s trebuhom za kruhom. Stanovanje jima je bilo ponujeno v Banjaluki, od koder sta se po dvanajstih letih preselila v Trebnje.

Prevzeti dela vodje proizvodnje ni lahka naloga. Ali ste imeli že kaj izkušenj na podobnih delih?

V Banjaluki sem vse čas delala kot vodja priprave dela. Z možem sva bila zaposlena v Bliku, to je v delovni organizaciji, ki je tudi izdelovala težka oblačila, torej sem imela dokajšnje izkušnje na podobnih delih in nalogah. Seveda pa gre sedaj za povsem operativne naloge, za širok splet dogajanj, ki je v proizvodnji vedno zelo pester. Tu pa je tudi delo z ljudmi.

In na tem področju vam gotovo ni bilo težko, saj je čutili

(Nadaljevanje na 6. str.)

(Nadaljevanje s 5. str.)

med delavkami prijeten in predvsem tovariški odnos. Vse vas na primer kličejo za tovarišico Miro...

Prav vesela sem, da smo se lepo in hitro ujeli. Doslej nisem naletela na težave, saj so naši medsebojni odnosi zelo korektni. Kar se dogovorimo tudi velja. Ljudje so tu zelo elastični, delovni in tako zares ni problemov. Čutiti je veliko skrb za doseg zastavljenega cilja in tudi podaljšanja dela, čeprav je večina žensk, ni težko izpeljati.

Pravijo, da vas je v začetnih mesecih kar „pobralo“, da le še „krilo hodi okoli“. Je bilo res tako hudo?

Sama selitev je naporna. Tu sta še dva predšolska otroka, ki potrebuje veliko pozornost. Možno je službeno precej odsoten. Stanovanje je bilo treba opremiti in ob vsem tem je tukaj še novo delo. To je kljub temu, da sem se ga lotila zagnano in z veseljem, zahtevalo precej naporov.

Če delavke delajo včasih vse dneve, moram tudi sama marsikatero popoldansko uro preživeti v tozdu. Sicer pa sem se morala na začetku zelo poglabljati v naloge, kar je tudi zahtevalo veliko časa. Eno z drugim je naredilo svoje, seveda pa ni strahu, saj kile zopet pridno pridobivam. Veliko razumevanja so pokazali moji sodelavci, še predvsem direktor. Pomagal mi je urediti varstvo, mi dajal nasvete, informacije... Sedaj sem že prava Trebanjka in zares lahko rečem, da so se stvari uredile.

Vzporedno s strokovnim delom bo vaše delo teklo tudi v samoupravi, na družbenopolitičnem področju... Ste se že vključili v te tokove?

Zaenkrat sem bila s samim strokovnim delom, sicer pa je tudi proizvodnja tačas zatrpna in ta stran našega življenja

malce počiva. Rada se bom vključila v vse tokove, tudi članica ZK sem že od študentskih let. Vem, da je Labod pomembno ime in uspešen tako na poslovnem področju kot tudi v samoupravnem življenju. In kakor sva si z možem želela nazaj v Slovenijo, sem bila zares vesela, da se nama je po-

nudila priložnost za zaposlitev v Labodu. Mislim, da se bova oba po svojih najboljših močeh vključila v vse oblike dela in življenja Laboda.

Hvala lepa za pogovor in veliko uspeha ter zadovoljstva med nami želimo vama obema!

L. J.

Mladinci organizirajo dnevni izlet na Rab. Vabljeni so mladi iz vse delovne organizacije, veseli bodo tudi tistih, ki po letih sicer več ne sodijo v njihovo organizacijo, po počutju in volji za sodelovanje pa še. Če se torej še niste prijavili, storite to čimprej. Več ko nas bo, večje bo veselje, pravi organizatorji.

izobraževanje v labodu

Na pobudo tozda LOČNA je kadrovska služba organizirala 60-urni tečaj nemškega jezika. Tečaj bo potekal v Labodu, skupno pa je iz vseh treh enot — Ločne, Commerce in DSSS — prijavljenih 40 kandidatov. Cena tečaja je 750 dinarjev za posameznika. Ob zaključku tečaja bo preverjanje znanja, v katerem bo predavateljica skušala vključiti čimveč konverzacije in besedil s področja naše dejavnosti. Ob vpisu so kandidati podpisali izjavo, da se bodo tečaja redno udeleževali, v nasprotnem primeru pa bodo plačali stroške vpisa sami.

V Labodu je KSS organizirala tudi tečaj za instruktore proizvodnega dela. Tečaj bo v popoldanskem času, udeležili se ga bodo predlagani instruktorji iz tozda Libna, Temenice in Ločna ter iz DSSS. S tako organizacijo smo se izognili potovanjem v Ljubljano, kjer sicer poteka tovrstno izobraževanje, in hkrati omogočili nemoteno dopoldansko delo.

Vsem, ki ste se prijavili za obe vrsti izobraževanja, želimo veliko uspeha in kasneje seveda uspešno prenašanje novega znanja v prakso.

novice

Med tozdom Tip-top in enoto Commerce v Ljubljani je bila odigrana nogometna tekma. Rezultat je bil 3:0 za enoto Commerce. Bo povratna tekma dala zrcalno sliko za Tip-top? Sicer pa vaja dela mojstra.

Delavci DSSS so letos organizirali sindikalni izlet po dolini Krke. Na zanimivi poti je bilo vsega po malem — od obiska v Rašičini industrijski prodajalni v Ambrusu do Jurčičeve Muljave. Dobro volje in zares veselega razpoloženja ni manjkalo.

Delavci tozda Commerce so se za dva dni odpeljali po poteh Avnoja.

Delavke tozda Ločne pa na enodnevni izlet na Primorsko.

aktualna vprašanja o položaju mladih

Osnovna organizacija ZSMS v Tip-topu in enoti Commerce je organizirala javno razpravo o položaju mladih, kar je aktualno idejnopolično vprašanje. Razprave se je udeležil tudi sekretar občinske konference ZSMS Bežigrad. Gradivo oziroma pobudo za to razpravo je dal CK ZKS, mladi pa smo se obravnave lotili zelo zavzeto.

Med področji, ki smo jih pretehtali, naj omenimo le glavna. Osebnih dohodkov mladih so na nekaterih delih in nalogah nizki, vendar mladinci v tej osnovni organizaciji menijo, da bo po dopolnitvi sistema nagrajevanja v Labodu, kar je pravkar v teku, tudi to vprašanje ustrezno rešeno. Mnogo težji in manj izhoden je položaj mladih delavcev in še posebno mladih družin pri zagotavljanju stanovanj. Nujno bo kar takoj začeti iskati ustreznih rešitev za to perečo in življenjsko pomembno vprašanje.

Beseda je tekla tudi o idejnopoličnem vprašanju in o aktivnostih mladih... Na področju povezovanja med občinsko konferenco in na ravni delovne organizacije so doseženi lepi uspehi, saj so stiki stalni, koordinacija mladih pa v Labodu tudi živi.

Na področju izobraževanja smo razpravljali o učencih, ki pri nas opravljajo proizvodno delo in jih mladi skušamo pritegniti tudi v delovanje v ZSMS. V prihodnje bo nujno strožje opredeliti tudi idejnopolično izobraževanje mladincev. Ob vsem naštetem naj dodamo le še ta podatek: v osnovni organizaciji ZSMS v tozdu Tip-top in Commerce je skupno pet članov ZKS ali 34,17 odstotkov. Od tega 27,3 iz Commerce in 6,9 odstotkov iz Tip-topa.

LILI BRATANIC

Jesen pred Temenico.

eks - tempore labod 83

Na jesen delavci Laboda že nestrpno pričakujemo našo likovno prireditev — Labodov ekstempore. V petih letih je ekstempore zrastle iz dokaj skromne zasnove v drugo največjo tovrstno prireditev v Sloveniji. Prvi Labodov ekstempore je gostil 28 slikarjev amaterjev, kasneje pa se je ta številka hitro dvigovala, priključili pa so se tudi akademski slikarji.

Ideja o organizaciji naše likovne kolonije je vzklikala željo, da bi približali Labodovim delavkam to vrsto ustvarjanja ter jim prinesli v delovni prostor nekaj umetniškega doživljanja sveta, ki je okoli nas in v nas samih. Prenaglo živimo in preveč obveznosti je na današnjem človeku, še posebej na ženskah, da bi si sredi vsakdanjega vrveža lahko vzele nekaj časa in si privoščile trenutke uživanja umetnosti. Tudi izobrazbena raven v naši delovni organizaciji ni taka, da bi se Labodove šivilje že prej srečevale z zahtevnejšimi kulturnimi dogajanjem. Vendar je med nami čutili, da smo pripravljeni sprejemati, se dograjevati in plemeniti ob kulturi, ki mora postati še bližja delavcu, kot je to mogla biti doslej.

Prav ta misel je narekovala Labodov ekstempore. V petih letih je z njim rastle tudi vse pravilnejši in vse zahtevnejši odnos delavk do te vrste umetnosti. Naučili smo se gledati sliko in si s tem privzgojili željo po tem, da bi se pogosteje srečevali z likovnimi stvaritvami pa tudi s kulturnim delom nasploh.

Pretekle prireditve so rojevale vse bolj dorečena dela in lahko trdimo, da so nekatera med njimi pomembna za celotno likovno dogajanje v Sloveniji. Letošnji, peti ekstempore je po svoji zaporedni številki že kar jubilejen. Pričakujemo veliko udeležbo in seveda tudi primerno kvaliteto del. Hkrati je letošnji ekstempore generalka za tovrstno prireditev v prihodnjem letu, ko bo Labod praznoval 60. letnico. V sklopu tega razvoja je bil narejen ogromen korak v proizvodnji, opremljenosti, razvoju samoupravnih odnosov in seveda v skrbi za človeka. Znotraj tega je z nami rastla tudi skrb za kulturo, tako da smo že blizu našega načela: prepojitvi naše delo in življenje s kulturo oziroma omogočiti tesno vez med našim razvojem in razvojem na kulturnem

področju, kar pomeni, da se v celoti zavedamo pomembnosti kulture v socialistični družbi.

Na letošnji ekstempore je bilo povabljenih 68 posameznikov ter 32 likovnih skupin, ki naj bi iz svojih sredin določile največ po tri udeležence. Skupno naj bi bilo tako sodelovalo največ 160 slikarjev, iz prijav pa je razvidno, da bo letošnja udeležba najštevilnejša doslej. Tokrat je razpisana ena sama tema, in sicer „Dolina Krke in ljudje ob njej.“ Organizacijski odbor, ki ga vodi Jože Muhič, dela po sprejetem pravilniku, do podrobnosti pa je izdelal tudi program zaključnega dne. Prireditev je bila načrtovana za praznik občine Novo mesto. Tako bo zaključek v soboto, 29. oktobra. V Labodu želimo s tem obeležiti občinski praznik in mu ob naših dobrih delovnih rezultatih pridati še kvalitetno likovno prireditev.

Strokovno žirijo je imenovala Zveza kulturnih organizacij Slovenije, otvoritev del z ekstempore pa bomo popestrili tudi s kulturnim programom. Veseli smo, da se je med našo delovno organizacijo in slikarji v teh petih letih spletla trdna vez. Naše čvrsto sodelovanje smo zgradili na vzajemnem odnosu — med naše delavke prinesli kulturno snovanje, vzporedno s tem pa spodbujati in tudi sicer pomagati ustvarjalcem, da slikajo in svoja dela tudi predstavijo.

V tem vidimo kvaliteto in v tej smeri želimo s slikarji sodelovati tudi v prihodnje. Seveda pa so naša vrata v času razstave odprta tudi javnosti, saj želimo dela, ki so nastala na Labodovem ekstempore, predstaviti širšemu krogu ljubiteljev likovne umetnosti, hkrati pa pritegniti k sodelovanju vse tukajšnje likovne ustvarjalce.

miran jarc

MOLK

*Ne sprašuj me, ne sprašuj!
Zapri oči.
Misliš, da oledeneli
se tolmun zbudi?*

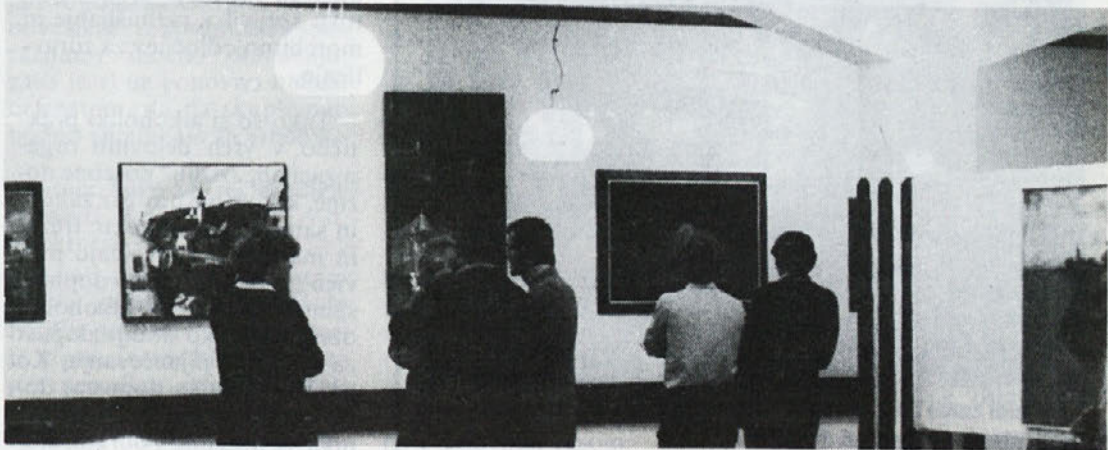
*Eno staro pesem znam,
zapeti se bojim.
Daj, da nemo v času zlem
v smrt počasi tlim.*

Miran Jarc je bil rojen 5. junija 1900 v Črnomlju. Po gimnaziji, ki jo je obiskoval v Novem mestu, je študiral slavistiko in romanistiko. Spremljal je literarne in ideološke tokove Evrope, vzporedno s tem pa je tudi sam ustvarjal. Enakovredna so vsa njegova področja ustvarjanja — poezija in proza, kjer se je poskusil tako v novelistiki kot v romanu ter drami.

V času NOB se je vključil v partizanske čete. Padel je v roški ofenzivi leta 1942. Njegov grob, ki je nekje v nepreglednih gozdovih partizanskega Roga, ni znan.

Jarčeva literarna dediščina je premalo znana med našimi bralci in po krivem prezrta. Te dni je izšlo v zbirki Kondor njegovo delo Vergerij. Knjiga je bila predstavljena v novomeški študijski knjižnici, ki nosi ime Mirana Jarca. O njegovem delu ter o aktualnem trenutku v naši kulturi in jeziku pa je ob tej priložnosti spregovoril Bojan Štih. Svečanosti sta se udeležila tudi urednik Kondorja — Aleš Berger ter Jarčev osebni prijatelj — Božidar Jakac.

Prav bi bilo, da bi tudi mi sešli po Jarčevih delih kot tudi po delih mnogih slovenskih ustvarjalcev, ki se jih preredko spomnimo, pa bi vendarle po svoji izrazni in umetniški moči to zaslužili.

Otvoritev razstave del z našega Ex-tempora je vedno velik dogodek za Labod.

ne le ob tednu požarne varnosti

Štab civilne zaštite v novo-meškem delu Laboda se je s sklepom obvezal, da bo mesečno pregledal naše prostore in z ugotovitvami nepravilnosti spodbudil aktivnosti za zboljšanje požarne varnosti in pogojev dela v tej smeri.

Med težjimi kršitvami, ki jih je ta komisija ugotovila ob pregledu delovnih prostorov, izbijajo naslednje: obvezna gasilska oprema še vedno ni nameščena povsod tam, kjer bi morala biti, transportne poti niso povsod dosledno izrisane oziroma zagotovljene, omarice za prvo pomoč često nimajo spiska ekipe prve pomoči, polnilec akumulatorja je na nepravilnem oziroma nedovoljenem mestu. Tudi kakšen cigaretni ogorek je še vedno najti na tleh v skladišču, razne predmete ki ovirajo ali ogrožajo delo itd.

Komisija ugotavlja, da se je stanje požarne preventive v nekaterih primerih poslabšalo, zato zahteva okrepljeno dejavnost nosilcev pri izvrševanju in izvajanju preventivnih ukrepov. S tem v zvezi moramo tudi skrbeti za podružbljanje varstva pri delu ter poglobljanje samoupravnih pravic, obveznosti ter odgovornosti za varnejše in produktivnejše delo. Skrb za

varnost je sestavni del naših samoupravnih odnosov, zato moramo temu področju vsi skupaj posvečati večjo pozornost in se predvsem zavedati pomena preventive in vzgoje.

Skrb za varstvo pred požarom je v naši branži še toliko večjega pomena in moramo ji posvečati večjo pozornost. Ta misel naj ne izzveni le kot okrasek ob izteku meseca požarne varnosti, ampak naj bo prisotna vedno in povsod med nami. Le tako bodo tudi obiski kakršnega smo tokrat opisali, bolj razveseljivi in manj potrebni.

kako se alkoholik izmika disciplinski odgovornosti

Ko pride alkoholik v tisto fazo svoje odvisnosti od alkohola, da ne more več izpolnjevati svojih delovnih obveznosti in postane moteč dejavnik v medosebnih odnosih, začno sodelavci ukrepati. Sledijo opozorilo, nasveti, disciplinski postopek. Alkoholik se proti „krivičnim obtožbam“ najprej izmakne, pozneje pa se v delovnem okolju umakne na „rezervni obrambni položaj“, s katerega vztrajno brani svojo „pravico“ do alkoholne omarice, nediscipline in parazitiranja.

Na kratko bomo opisali najpogostejše načine, s katerimi večini alkoholikov uspe do

svoje upokojitve „uspešno“ braniti svoje alkoholične pozicije.

1. Po hujših pijančevanjih je tako izdelan, da ne more na delo. Bolan za posledicami akutne zastrupitve z alkoholom („skrokran“) leži doma. Odvisno od stopnje strpnosti do posledic pijančevanja predstojnika in zdravnika se določi za enega od naslednjih izhodov:

a) Ženo pošlje k zdravniku s sporočilom, da je nenadoma zbolel:

— pojedel je pokvarjeno hrenovko in ima prebavne motnje,

— v križu ga je nekaj uščipnilo,

— spet ima težave z žolčnikom,

— itd.

Za ilustracijo navajam „nedolžen“ primer:

32-letni uslužbenec z 10-letnim alkoholičnim stažem — poročen, oče dveh otrok — se je zaradi „ultimata“ v službi (zdravljenje ali dopust) pred enim letom vključil v zdravljenje. Zaradi posledic pijančevanja mu je zdravnik dal stalež:

1977 — 19 dni

1978 — 35 dni

1979 — 48 dni

1980 — 0 dni (zelo uspešno se zdravi ob „delu“).

V skupini je izjavil: „Če ne bi imel potuhe pri zdravniku, bi že zdravil prej moral na zdravljenje“.

b) Sporoči v službo, da ima neodložljive zasebne opravke in da potrebuje dan ali dva dopusta. Ko se resnica ne da več prikriti, se dogaja, da celo alkoholikova žena telefonira moževemu šefu: „Veste, spet se je „zgodilo“, prosim, da bi mu pisali dva dni dopusta“. Žena tako dela iz strahu, da moža ne bi vrgli iz službe, pri tem pa pozablja dvojne važnih dejstev:

— denar, ki ga zasluži, tako požene po grlu,

— morebitni postopek za izrek ukrepa prenehanja delovnega razmerja bi ga zagotovo spravil v razmišljanje in morebitno odločitev za zdravljenje.

Tako so si alkoholiki praktično v vseh delovnih organizacijah „izsilili“ posebne norme, ki so v nasprotju z zakoni in samoupravnimi akti: trezni in marljivi občani imajo pravico izrabiti letni dopust samo v dveh delih, alkoholiki običajno lahko dobijo dopust za vsak dan pijančevanja. Ko pa jim zmanjka dopusta, dobijo bolniški stalež. Ni zdravnika, še posebno v obratni ambulanti, ki bi si upal vsem

alkoholikom odkloniti bolniški stalež za dneve pijančevanja in „mačka“.

2. Iskanje zaveznikov. Alkoholik poskuša čimveč sodelavcev vključiti v svoj „pivski krožek“, kajti s tem si zagotovi solidarnostno prikrivanje parazitiranja.

Primer: 42-letni mizar je bil že tako odvisen od alkohola, da je v skrajni sili pil tudi še lak. Včasih se je med delovnim časom napil do nezvesti. Sodelavci so ga skrili med zaboje. Ko se je mojster (ki je bil tudi alkoholik) zanimal zanj, so mu rekli, da je odšel po material, ali kaj podobnega.

Takšnih in podobnih primerov bi lahko našli veliko. Če alkoholiki uspejo v svoj „pivski krožek“ vključiti šefa, imajo mir toliko časa, dokler alkoholičnega šefa ne zamenjajo s treznim.

3. V delovnih organizacijah, kjer je razmeroma veliko alkoholikov, se alkoholiki potrudijo, da v disciplinsko komisijo izvolijo „svoje ljudi“. Poslej so disciplinski postopki zaradi alkoholnih prekrškov gola formalnost.

4. Alkoholiki s svojimi znanimi stališči že desetletja indoktrinirajo prebivalstvo, ki kar verjame, „da je alkoholik priden delavec, kadar ne pije“, pri tem pa pozablja, da po večdnem izostanku z dela pridno dela zato, da se na ta način odkupi za prejšnje in bodoče „grehe“, nikakor pa v celoti ne povrne dolga. Po podobnem mehanizmu tudi mnoge žene alkoholikov menijo, da so njihovi možje dobri, kadar ne pijejo. Zaradi splošne strpnosti do alkoholičnega vedenja tudi osveščeni in dobronamerni šefi ne morejo ukrepati. Rezultat poznajo: alkoholiki propadajo, razmere v delovni organizaciji se slabšajo.

Zanimivo je naslednje naše spoznanje: alkoholiki ne dajo veliko na „papirnate“ disciplinske ukrepe, edino odpusta z dela se ustrašijo, to pa je razumljivo.

CILJ NI PODOBA JUTRIŠNJE GADNE, TEMVEČ RAVNANJE DANASNJEGA (I. Ehrenburg)

Tisti hip, ko smo opustili kulturno vzgojo ljudi in začeli zanemarjati njihovo kulturno prebujenje, je oživela med nami porabniška vera, ki nima nobene zveze s socializmom.

(Štih)

naš teleobjektiv

„Bo tudi zame kaj dobrega?“ se je vprašala sosedova kokoška in prihitela na Deltino dvorišče.